NN 80/2021 (14.7.2021.), Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske broj: U-IIIA-1194/2021 od 27. svibnja 2021.

USTAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

1498

Ustavni sud Republike Hrvatske, u Drugom vijeću za odlučivanje o ustavnim tužbama, u sastavu sutkinja Ingrid Antičević Marinović, predsjednica Vijeća, te suci Mato Arlović, Snježana Bagić, Davorin Mlakar, Rajko Mlinarić i Miroslav Šumanović, članovi Vijeća, odlučujući o ustavnoj tužbi koju je podnio Željko Marić iz Zagreba, kojeg zastupa Neven Cirkveni, odvjetnik u Zagrebu, na sjednici održanoj 27. svibnja 2021. jednoglasno je donio

ODLUKU

I. Ustavna tužba se usvaja.

II. Županijski sud u Slavonskom Brodu, Stalna služba u Požegi dužan je donijeti odluku u predmetu koji se pred tim sudom vodi pod brojem Gž-905/20 u najkraćem mogućem roku, ali ne duljem od šest (6) mjeseci, računajući od prvog idućeg dana nakon objave ove odluke u »Narodnim novinama«.

III. Na temelju članka 63. stavka 3. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 99/99., 29/02. i 49/02. – pročišćeni tekst), podnositelju ustavne tužbe Željku Mariću iz Zagreba, Avenija Marina Držića 71 B, određuje se primjerena naknada zbog povrede prava na suđenje u razumnom roku zajamčenog člankom 29. stavkom 1. Ustava Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 56/90., 135/97., 113/00., 28/01., 76/10. i 5/14.), u iznosu od 11.400,00 kuna.

IV. Naknada iz točke III. ove izreke bit će isplaćena iz državnog proračuna u roku od tri (3) mjeseca od dana podnošenja zahtjeva podnositelja Ministarstvu pravosuđa i uprave Republike Hrvatske za njezinu isplatu.

V. Ova odluka objavit će se u »Narodnim novinama«.

Obrazloženje

I. POSTUPAK PRED USTAVNIM SUDOM

1. Željko Marić iz Zagreba (u daljnjem tekstu: podnositelj), podnio je ustavnu tužbu smatrajući da mu je zbog dugotrajnosti postupka koji se vodio pred Općinskim građanskim sudom u Zagrebu (u daljnjem tekstu: prvostupanjski sud) pod brojem P-6193/14 i Županijskim sudom u Slavonskom Brodu, Stalnom službom u Požegi pod brojem Gž-905/20 povrijeđeno ustavno pravo na suđenje u razumnom roku zajamčeno člankom 29. stavkom 1. Ustava.

2. Za potrebe ustavnosudskog postupka, na temelju članka 69. alineje 3. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 99/99., 29/02. i 49/02. – pročišćeni tekst; u daljnjem tekstu: Ustavni zakon) Ustavnom sudu dostavljen je spis prvostupanjskog suda broj: P-6193/14.

II. PREGLED RADNJI U POSTUPKU

3. Parnični postupak pred prvostupanjskim sudom pokrenut je 13. listopada 2014. tužbom podnositelja protiv Anke Mrkobrad i Ivana Mrkobrada, radi isplate.

Prvo ročište održano je 17. veljače 2015.

Nakon toga ročište je održano 7. ožujka 2016. te je podnositelju naložena dostava javne isprave o sadržaju stranog prava.

Podneskom od 20. rujna 2016. podnositelj je dostavio javnu ispravu o sadržaju prava kojim su regulirana pitanja ugovornih odnosa Republike Tanzanije.

Sljedeće ročište održano je 7. prosinca 2016.

Ročišta su održana 20. rujna 2017., 21. studenoga 2017. i 11. travnja 2018.

Rješenjem od 8. lipnja 2018. određeno je provođenje medicinskog vještačenja radi utvrđivanja sposobnosti prvotuženice za sudjelovanje u raspravi.

Vještak je nalaz i mišljenje dostavio 25. rujna 2018. te je utvrdio da je prvotuženica sposobna aktivno sudjelovati u sudskom postupku.

Na ročištu održanom 17. prosinca 2018., na koje nisu pristupili tuženici, saslušan je tužitelj.

Na ročištu održanom 30. prosinca 2018. saslušani su tuženici.

Na ročištu održanom 20. ožujka 2019. glavna rasprava je zaključena, a rješenjem od 2. svibnja 2019. glavna rasprava je preotvorena.

Dopisom od 2. svibnja 2019. prvostupanjski sud zatražio je obavijest o stranom pravu od Ministarstva pravosuđa Republike Hrvatske.

Rješenjem prvostupanjskog suda broj: Su-Gzp I-82/19 od 6. lipnja 2019. naloženo je sutkinji zaduženoj za predmet donijeti odluku u roku od dvanaest mjeseci.

Dopisom od 29. svibnja 2019. Ministarstvo pravosuđa obavijestilo je prvostupanjski sud da je zamolnicu potrebno sastaviti na jeziku zamoljene države.

Dopisom od 27. lipnja 2019. prvostupanjski sud pozvao je podnositelja na dostavu zamolnice sastavljene na službenom jeziku Republike Tanzanije.

Podnositelj je navedenom udovoljio 19. srpnja 2019.

Dopisom od 26. kolovoza 2019. prvostupanjski sud je ponovno uputio zamolnicu Ministarstvu pravosuđa.

Na ročištu održanom 28. svibnja 2020. glavna rasprava je zaključena, a na ročištu održanom 5. lipnja 2020. objavljena je presuda broj: P-6193/14 kojom je djelomično usvojen tužbeni zahtjev podnositelja.

Spis je u povodu žalbe tuženika otpremljen Županijskom sudu u Slavonskom Brodu 22. rujna 2020.

Rješenjem Županijskog suda u Slavonskom Brodu broj: Su Gzp I-3/2020-8 od 16. studenoga 2020. odbijen je zahtjev podnositelja za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku.

Navedeno rješenje potvrđeno je rješenjem Vrhovnog suda Republike Hrvatske broj: Su-Gžzp I-20/20 od 12. siječnja 2021.

Postupak se vodi pred Županijskim sudom u Slavonskom Brodu, Stalnom službom u Požegi pod brojem Gž-905/20.

III. MJERODAVNO PRAVO

4. U rješenju broj: U-IIIVs-3669/2006 i dr. od 2. ožujka 2010. (»Narodne novine« broj 34/10.) Ustavni sud opisao je razvoj pravne zaštite ustavnog prava na suđenje u razumnom roku od trenutka njegovog uvođenja u hrvatski pravni sustav, stupanjem na snagu Promjene Ustava Republike Hrvatske 9. studenoga 2000. (»Narodne novine« broj 113/00.), do stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima (»Narodne novine« broj 153/09.).

U rješenju broj: U-IIIA-322/2014 od 23. prosinca 2014. (»Narodne novine« broj 8/15.) Ustavni sud opisao je i daljnji razvoj tog mehanizma pravne zaštite sve do 14. ožujka 2013. kada je stupio na snagu Zakon o sudovima (»Narodne novine« broj 28/13.; u daljnjem tekstu: ZoSud/13). U glavi VI. tog zakona pod nazivom »Zaštita prava na suđenje u razumnom roku« propisan je novi, drugačiji model zaštite prava na suđenje u razumnom roku u odnosu na onaj koji je bio na snazi u ranijem zakonodavnom razdoblju.

ZoSud/13 do danas je izmijenjen nekoliko puta:

– Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima (»Narodne novine« broj 33/15.)

– Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima (»Narodne novine« broj 82/15.)

– Uredbom o dopuni Zakona o sudovima (»Narodne novine« broj 82/16.)

– Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima (»Narodne novine« broj 67/18.).

Odredbe koje se odnose na zaštitu prava na suđenje u razumnom roku (članci 63. – 70.) nisu mijenjane.

5. Pregled pravnih sredstava za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku u razdoblju od 2002. do 2013. godine (stupanja na snagu ZoSud-a/13) Ustavni sud dao je u odluci broj: U-IIIA-1031/2014 od 27. travnja 2016. (»Narodne novine« broj 50/16.).

IV. DOPUŠTENOST USTAVNE TUŽBE

6. Sukladno stajalištu Ustavnog suda iz rješenja broj: U-IIIA-322/2014 od 23. prosinca 2014., jedna od pretpostavki za dopuštenost ustavne tužbe podnesene na temelju članka 63. Ustavnog zakona zbog povrede prava na suđenje u razumnom roku jest ta da je podnositelj prethodno koristio dopušteno pravno sredstvo protiv nerazumne duljine postupka.

6.1. U konkretnom slučaju podnositelj je podnio nadležnom sudu zahtjev za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku na temelju ZoSud-a/13.